

Monitoringstool in de maak

Ministerie zet volgende stap naar chemievrije sportvelden

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu legt momenteel de laatste hand aan een monitoringstool. Beheerders van sportvelden wordt gevraagd online aan te geven welke chemische middelen zij gebruiken. Dit vanwege de Green Deal die is gesloten om in 2020 chemievrij te werken op sportvelden. Tien vragen daarover aan het ministerie.

Auteur: Peter Voskuil

Staatssecretaris Dijkema en de Tweede Kamer hebben het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op verhardingen al eerder verboden. Op 1 november 2017 wordt dit verbod uitgebreid naar alle overige terreinen. Voor sportvelden is een uitzondering gemaakt, maar ook daar is het de bedoeling dat het gebruik wordt afgebouwd.

De stuurgroep Green Deal Sportvelden is in oktober 2015 gestart. Hoe gaat het?

Op dit moment wordt een monitoringstool ontwikkeld en de communicatiestrategie uitgewerkt. Met probleemanalyses wordt inzichtelijk gemaakt wat de knelpunten zijn. De kennis over de knelpunten wordt door het innovatienetwerk

gebruikt om alternatieve beheermethodes te bevorderen. Naast de gezamenlijke activiteiten zijn de deelnemende partijen hun achterban aan het stimuleren om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.

Hoe werkt die monitoringstool?

Beheerders van sportvelden wordt via hun vertegenwoordigende organisatie gevraagd via internet een vragenlijst over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in te vullen. In het systeem zit een actuele lijst van alle toegelaten bestrijdingsmiddelen, waardoor de invuller door het intypen van het unieke toelatingsnummer meteen de goede omschrijving krijgt van het middel. Het RIVM analyseert alle informatie en stelt hier-

over een rapportage op. In deze rapportage zijn geen gegevens over specifieke sportvelden terug te vinden, maar wordt alleen een landelijk beeld geschetst. Door deze werkwijze jaarlijks te herhalen, worden trends zichtbaar.

Chemievrij beheer brengt vaak ook kostenverhogingen met zich mee. Wie gaan die kosten dragen?

Bij het beoordelen van alternatieven vormen de kosten een belangrijk aspect. Een alternatief dat heel erg duur is, zal dan eerder als niet haalbaar worden bestempeld. Er zal dus juist gezocht worden naar goed uitvoerbare alternatieven die beperkt kostenverhogend zijn of soms zelfs kostenbesparend kunnen werken (bijvoorbeeld

4 min. leestijd

De Green Deal Sportvelden NOC*NSF, verschillende partijen uit de golfwereld, de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), branchevereniging BSNC, branchevereniging VHG, Cumela Nederland en de ministeries van I&M en EZ hebben een Green Deal ondertekend, die streeft naar chemievrij beheer van sportvelden in 2020. De stuurgroep Green Deal Sportvelden werkt daaraan in twee kernteams. Het Kernteam Uitvoering heeft een uitvoeringsplan opgesteld om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen. De activiteiten zijn ingedeeld aan de hand van de thema's bewustwording, knelpuntenanalyse, innovatie en kennisontwikkeling en -deling. Het andere kernteam, Monitoring, zorgt voor de uitvoering van het monitoringsplan. Welke middelen worden er gebruikt en in welke mate en hoe ontwikkelt dit zich in de komende jaren?

een gezonde grasmat die langer meegaat). Maar waar sprake is van meerkosten, zullen de beheerders die kosten zelf moeten dragen.

Wat is het nut van het verzamelen van best practices?

Op een aantal plaatsen is men al heel ver. Deze methodes zijn echter landelijk nog niet genoeg bekend. Door deze best practices te delen, worden beheerders geïnspireerd en krijgen zij de benodigde kennis aangeboden. Op dit moment zijn deze best practices nog niet actief geïnventariseerd; dit is iets wat in 2017 uitgevoerd wordt. De uitdaging daarbij zit hem wel in de diversiteit

van de ligging, weersomstandigheden en ondergronden van de sportvelden. Een chemievrije beheermethode zal daarom niet automatisch op elke locatie werkzaam zijn. Het is dus noodzakelijk om bij de best practices ook te vermelden in welke context deze is ingezet.

Van welke best practice met chemievrij beheer is men op het ministerie onder de indruk?

Het stimuleren van de aanwezigheid van spreuwen door het ophangen van spreuwenkasten is een erg innovatieve oplossing. Spreuwen eten emelten (larven van de langpootmug die van graswortels eten) uit de grond, voordat deze het veld aantasten. De spreuwen hebben een spitse snavel, waardoor ze het gras niet beschadigen en het veld niet onbespeelbaar maken. Er moet out of the box worden gedacht om sommige knelpunten te kunnen oplossen.

Wat kunnen we zeggen over de rol van de golfsport in dit geheel?

De golfsport heeft een bijzondere positie, onder andere omdat golfers het sporten in een zo natuurlijk mogelijke omgeving nog veel meer waarderen dan andere sporters. In de golfsport worden heel specifieke eisen gesteld aan de grasmat, zoals een ultrakorte grasmat bij de greens (rondom de holes). Dit brengt een eigen problematiek mee (schimmels). Binnen de golfsector is daarom veel specifieke kennis aanwezig.

Is er al een lijst van knelpunten gemaakt?

Op dit moment worden de problemen nog geïnventariseerd. Inmiddels is wel een lijst opgesteld van gewasbeschermingsmiddelen die nu nog veel

gebruikt worden op sportvelden. Het Kernteam Uitvoering wil een lijst opstellen met alternatieve vervangingsmethoden voor deze middelen. Hiervoor is echter eerst meer inzicht nodig in de vraag waarom deze middelen nu worden gebruikt. Zo wordt bekend waarin moet worden geïnoveerd. Deze aandachtspunten komen in een innovatie-agenda te staan, die wordt gedeeld met de belangrijkste partijen via het innovatienetwerk.

Zijn er al middelen waarvan duidelijk is dat die moeilijk te missen zijn?

Daar zijn we voorlopig nog niet aan toe. Als de probleemanalyse duidelijk is en de alternatieven in kaart zijn gebracht, kan worden bekeken welke middelen nog geen alternatief hebben. Voor deze middelen moet dan worden gezocht naar de beste oplossing. De grootste uitdaging daarbij is dat de bodem de tijd moet krijgen om te herstellen van het jarenlange gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Is het reëel om te denken dat helemaal chemievrij werken per 2020 zal lukken?

Ja, dat streven moeten we hebben. Anders gaan we het zeker niet realiseren. We hebben nog drie jaar de tijd om voor elk knelpunt een alternatief te vinden. Uiteraard moeten wel de kwaliteit en veiligheid van de velden worden gewaarborgd. Als de hele sector zich hiervoor samen hard maakt, moet het lukken.

Voor veel beheerders van sportvelden zal dit nog een ver-van-mijn-bedshow zijn. Hoe kunnen zij zich het beste voorbereiden op 2020?

De betrokken partijen willen met communicatie naar de eigen achterban het bewustzijn creëren dat beheerders ermee aan de slag moeten gaan. Nu is de tijd er nog om op zoek te gaan naar alternatieven, zodat de kwaliteit en veiligheid van de velden kan worden behouden. Zeker omdat de bodem moet herstellen, is het van belang om zo spoedig mogelijk in actie te komen. Want uitstel maakt de uitdaging in 2020 alleen maar groter.

Martin Keve van het ministerie houdt 1 december op het Nationaal Sportvelden Congres een presentatie over dit onderwerp.

Martin Keve

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6233